

NRM Leiden Kroniek

1910

1 april Het paasnummer van de Freiburger Zeitung verschijnt met 4 pagina's beelden in diepdruk. De tekst is in boekdruk.

1911

-- Albert W. Frentzen, directeur van A.W. Sijthoff's Uitgeverij aan de Doezastraat, maakt tijdens een duitse reis kennis met het in 1910 voor de Freiburger Zeitung ontwikkelde nieuwe drukprocédé. In dat jaar is de eerste diepdrukmaschine voor schoon- en weerdruk geplaatst. De constructie staat op naam van dr August Nefgen en een machinefabriek in Geisenheim.

1912

20 februari Contract tussen A.W. Frentzen en Rotogravur, Deutsche Tiefdruck Gesellschaft in Berlijn hij de diepdruklicentie ontvangt. Bepaald wordt dat Dr. Nefgen de nieuwe rasterdiepdruk zal inrichten. De heren Levisson, W.C. Visser, drukker; J. Peets, fotograaf, G.J. Oxenaar, etsen en J. Kesler gaan naar Siegburg, de bakermat van de diepdruk, om daar het vak te leren. Zij komen uit de boekdruk en chemigrafie.

1913

12 april Passage van de oprichtingsakte bij de Leidse notaris mr. Henricus Maria Antonius Coebergh. Textielfabrikant Salomon Jacob Spanjaard Levizoon, fabrikant in Den Haag, Albertus Willem Frentzen, boekdrukker en uitgever voor zichzelf en voor Anton Loeber, groothandelaar in papier te Amsterdam, komen gezamenlijk overeen tot de oprichting van een Naamloze Vennootschap, De Nederlandsche Rotogravure Maatschappij, met als doel de exploitatie van rotogravure en andere drukkerijen, de vervaardiging en verkoop van drukwerk, benevens verkoop van materialen voor drukkerijen. Bij Koninklijk Besluit van 14 mei 1913 start de vennootschap met een kapitaal van fl 300.000 in 60 aandelen, waarvan er 25 zijn geplaatst. Spanjaard neemt 5 aandelen van fl 5000, Frentzen 15 en Loeber ook 5.

12 april Oprichting bij notariële acte van de NV Nederlandsche Rotogravure Maatschappij (in de wandelgangen al snel: Roto) door Albert W. Frentzen. Een dag later opent zij haar deuren aan het Galgewater 22 met dertien man en drie diepdrukmachines. Het bedrijfsgebouw bestaat uit twee naast elkaar gelegen panden. Binnen is op de eerste verdieping het hoogteverschil zichtbaar. Hier was een trapje met drie treden. De vloeroppervlakte is 1600 m2. De totale lengte van het gebouw is 32 meter.

14 mei Koninklijk goedkeuring. Dit is het officiële begin van de Rotogravure.

12 juni Publicatie van de oprichtingsakte in de Staatscourant nummer 133. Zie notaris Coebergh dd12 april 1913.

Nederlandsche Rotogravure Maatschappij te Leiden.
Koperdiepdruk-inrichting aan het Galgewater.

Levi levisson, Hofwijkstraat 4, Den Haag. geboren 8 maart 1878, Den Haag. Directeur.

Albertus Willem Frentzen, Plantsoen 43, Leiden, Leiden 5 augustus 1878. Commissaris.
Mr. Johan Antoni Philipse, Oud Clingendaal, Wassenaar, geboren Arnhem 14 januari 1876. Commissaris.
Mr. Anne Gerard Wolter Baron Bentinck, Huize Schoonheter, Raalte, geboren Den Haag 18 maart 1874. Commissaris.
Gerhard Gottlieb Anton Loeber, Keizersgracht 28, geboren Amsterdam 6 juli 1861. Commissaris.
Jacob Maurits Hudig. Maasstraat 3, Rotterdam, Rotterdam 29 augustus 1876. Commissaris.

Maarschappelijk kapitaal fl. 300.000.
Hiervan geplaatst fl. 247.000.

12 juni Eerste vergadering van aandeelhouders. Twee dagen er voor staat de oprichting van de Roto in de Staatscourant. De dagelijkse leiding is in handen van directeur L. Levisson.

30 juni De Rotogravure telt nu al 22 medewerkers.

2 juli Het eerste nummer van Panorama, uitgave van Sijthoff, drukt op de NRM-pers, verschijnt. Het is haar eerste drukorder.

1914

augustus Onder de dreigende druk van de Eerste Wereldoorlog en de daarmee gepaard gaande leeshonger verschijnt op initiatief van L. Levisson het weekblad Panorama twee maal per week.

NRM Leiden Kroniek

1915

-- Eerste nieuwbouw. Een eerder aangekochte binnentuin wordt bebouwd met een hal voor een vellendrukkerij.

1916

augustus De eerste vellendrukmachine, een B.T.9, in werking gesteld. Zij doet zeker tot 1953 dienst.

1917

1918

RD1 is de oorspronkelijke Duplexmachine. In 1938 heet zij in Johannisberg schertsend "Die alte Tante". De RD1 betekent het prille begin van kleur.

-- Dr. Aug. Nefgen verbindt zich als technisch directeur aan de Rotogravure.

circa 1918 Levisson richt de Jansen Uitgevers Maatschappij (J.U.M.) op. Deze maatschappij houdt zich voornamelijk bezig met de uitgave van kleiner plaatwerk en prentbriefkaarten. Deze uitgeverij is na enkele jaren opgeheven.

-- De eerste verbouwing. Het kantoor verhuist van de bovenverdieping in het linker- naar de begane grond in het rechterpand. De fotografie, retouche en montage krijgen hierdoor wat meer armslag. Deze verbouwing heeft niet veel om het lijf.

1919

-- Rud. Teller uit Siegburg, medewerker van Dr. Aug. Nefgen, wordt binnen gehaald.

1 januari J.C. Stafleu in dienst als boekhouder.

-- J.C. Stafleu treedt in dienst.

1920

14 juli De directie wordt uitgebreid met adjunct-directeur Dirk Johan Lambinon, Johan de Wittstraat 7, Leiden. Geboren Leiden 11 april 1886/489. Hij is de zoon van kleermaker Dirk Lambinon en Anna Elisabeth Knotter.

1921

-- Het weekblad Cinema en Theater is de eerste eigen uitgave van de Roto.

± Ter verkrijging van katholiek drukwerk wordt uitgeverij Ars Catholica opgericht.

1922

-- Aankoop van de zogenaamde pakhuizen van Hoogstraten op de hoek Valkensteeg-Galgewater. Zij zijn bestemd voor de Rowaltdrukkerij. Afgebroken echter pas in 1950.

± Rowalto, een aparte onderneming voor behangselpapier naar een idee van L. Levisson, blijkt niet realiseerbaar. Er is geen markt voor.

mei De naam Rotocolor is gedeponereerd bij het Merkenbureau. In het latijn betekent Roto: ik draai en color: kleur. Dus Rotocolor: ik draai kleur.

1923

-- NRM telt 75 medewerkers.

NRM Leiden Kroniek

- Het rechterpand aan het Galgewater krijgt er een verdieping bij. Hierin worden de fotografie en retouche ondergebracht. De fotografie krijgt een speciale camera voor het kleurenwerk.
- 12 maart Kapitaalwijziging?
- 4 augustus Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan biedt de directie het personeel een uitgaansdag aan. Per trein vertrekt men vroeg naar Antwerpen: 07.09 uur. Aankomst: 11.04 uur Belgische tijd. De dag wordt doorgebracht met bezoeken aan de kathedraal en het Koninklijk Museum. Tot slot volgt een Scheldetocht en een boterhammetje op de Keizerlei.
- 15 augustus Kapitaalwijziging?
- 1923-1925 De Liti's komen in bedrijf.
- 1924
- 8 maart Kapitaalwijziging?
- 31 juli Kapitaalwijziging in fl. 244.000?
- 1925
- ± Roto-filiaal in Londen genaamd: Press Art Studio, later The Dutch Intaglio Printers.
- 1926
- In eigen bedrijf wordt met delen van de oude Simplex-machine de RD2 geconstrueerd en opgebouwd. De machinebreedte is 80 cm (75 cm papier). Als eerste wordt in opdracht van de Crescent Sigarettenfabriek het weekblad Sportillustratie Olympia er op gedrukt.
- Sloop kenmerkende schoonesten. Deze is nooit gebruikt en is van de vorige eigenaar van de panden.
- 12 januari In de avonduren ontstaat er bij de Duplex (RD1) brand in de kap van de rotatie-afdeling. De oorzaak moet waarschijnlijk gezocht worden in het warm lopen of vonken van een kleine ventilatormotor. Deze zorgt voor de afzuiging van lucht en xyloldampen uit de drukkerij. Slechts één editie van de weekbladen Panorama, Wereldrevue en Cinema & Theater moeten op de vellenpers. De pers was net uitgebreid met een derde drukwerk.
- juni Rotogravure primeur: Het weekblad Cinema en Theater verschijnt als eerste in Nederland met een twee-kleuren cover.
- 1927
- 9 maart NRM wordt eigenaar van vijf panden, waaronder het huis van Rembrandt, in de Weddesteeg.
- mei Het kapitaal wordt als hypothecaire lening tegen 7% uitgebreid met 125 aandelen van fl 1000,-- per stuk.
- medio 1927 De eerste kleurenpers met vouwapparaat doet zijn intrede. De uitlegtafel verdwijnt, een moderne vouwmachine met wintelstangen komt er voor in de plaats. Machinefabriek Johannisberg uit Geisenheim is ook nu de bouwer.
- 1928
- december De commissarissen van Sijthoff besluiten al haar weekbladen, waaronder de Panorama, te verkopen.
- 1929
- De Dürer zorgt voor algehele omwenteling op het gebied van kleurendruk.
- 1 januari Overname Panorama door Uitgeverij De Spaarnestad in Haarlem van A.W. Sijthoff's Uitgeverij. Dit blad drukt dus niet meer in Leiden. Als gevolg van deze move ontstaat de eigen NRM-uitgeverij.
- 1930
- Dr. Aug. Nefgen, geboren in 1865, overlijdt.

NRM Leiden Kroniek

- I.M. Hudig, mede-oprichter en commissaris, overlijdt.
- In gebruikname 300 m2 in de nieuwbouw van het lager gelegen linkerpand Galgewater. Beneden is de ingang, hal en trap naar de kantoren. Daarnaast zetelt de expeditie en de binderij. Op de 1e etage aan de voorzijde treft men de directie, spreekkamers en administratie. Op de tweede etage: fotografie, retouche, tekenkamer en studio (genaamd: daglichtatelier) De eerste contouren van het latere pand worden zichtbaar.
- 10 april In Oud-Hortuszicht is de oprichting van de personeelsvereniging Ontspanning en Ontwikkeling (O&O). Aanleiding vormt een gezellige avond. Er treden 24 leden toe. Het gekozen bestuur bestaat uit: J. Grommé, voorzitter; J.W. Smit, secretaris; mej. M.C. Segaar, penningmeester; W.F. Smit en G. van Oosten, commissarissen. Het voetbal is de oudste club binnen O&O. Het eerste toernooi, gewonnen door de Roto, is om de Louis Dobbelmanbeker.
- 1931
- O&O maakt met medewerking van het Leids Politie Muziekgezelschap een propaganda-boottocht naar de Kager- en Brasemermeren.
- 1932
- 1933
- NRM telt 140 medewerkers.
- 1 juli "Excursie naar Arnhem" is de titel van de jubileum-uitgaansdag naar de Westerbouwing, Arnhem en Utrecht.
- 1934
- 1935
- RD3 geïnstalleerd.
- 1936
- 1937
- De Rotogravure beschikt over een eigen chroominrichting.
- Commissarissen A.W. Frentzen en Baron Bentinck overlijden.
- 7 januari Dirk Binnenkamp is één dag hoffotograaf.
- 1938
- J.C. Stafleu benoemd tot adjunct-directeur.
- NRM telt 220 medewerkers.
- Er is zowel aan het Galgewater als aan het Noordeinde nieuwbouw. Bestaande woonhuizen aan het Galgewater worden afgebroken om plaats te maken voor etserij, kopiërafdeling en vergroting van de fotografie en retouche. Onder het gebouw komt een kelder met een airco.
- 16 februari Jonkheer mr. C.J.A. den Tex uit Bloemendaal benoemd tot commissaris.
- april Afbraak panden Noordeinde 8, 10 en 12. Hier verrijst een pand van circa 430 m2. Zij bestaat uit drie verdiepingen.
- 11 juni Receptie voor het 25-jarig bestaan in de Graanbeurs (later: Den Burcht). Tijdens deze feestelijke bijeenkomst voor genodigden wordt J.C. Stafleu benoemd tot adjunct-directeur. Door het personeel wordt de revue "25 Jaar NRM", geschreven door Winter, Van der Lelie en Van Oosten opgevoerd in de Stadsgehoorzaal. Zij bieden de directie een gedenksteen aan.

NRM Leiden Kroniek

18 juni Uitgaansdag naar Brussel met A.T.O.-bussen. In Den Haag bemerkt men dat de krans voor het graf van de onbekende soldaat is vergeten. Twee mannen gaan terug. In Au Bon Marché nuttigen de NRM-ers de maaltijd. Na een stevige rit en met het mislopen van een aantal bussen keert men om 4 uur 's nachts terug op het Noordeinde.

22 juli Het eerste NRM-nieuws, uit te geven door O&O, aanschouwt het levenslicht. Ad Verhoef is de promotor.

1939

1940

-- J.C. Stafleu benoemd tot directeur.

-- J.C. Stafleu en D. Lambinon directeur.

5 april H.L. van Eeghen uit Amsterdam en J. Schoenmaker uit Den Haag benoemd tot Commissaris.

25 mei Procuratie verleend aan J.C. Stafleu, adjunct-directeur.

6 november G.G.A. Loeber treedt af als President-commissaris. Hij wordt opgevolgd door J.A. Philipse.

1941

-- De RD4 geïnstalleerd.

-- O&O doet alsof zij niet meer bestaat. De "Vreugde en Arbeid"-afdeling van de N.A.F. heeft over het algemeen teveel belangstelling voor personeelsverenigingen.

maart De Duitsers blijven aandringen op verkoop van NRM-bladen. Stafleu en Lambinon staan voor de zware taak deze verkoop te weigeren. Zij houden stand.

maart Vanwege zijn jood-zijn wordt L. Levisson het werken onmogelijk gemaakt. Hij vertrekt. Ten onrechte dacht men dat de Rotogravure een joods bedrijf was.

eind 1941 Berlijn zendt een ultimatum: übergeben - overgeven de bladen! Nee, zegt men. Toen namen de Duitsers bladen en eten; kortom alles.

1942

-- De opbouw van een oudersdompensioen van start.

1943

1944

-- De Duitser Rud. Teller, technisch bedrijfsleider en sedert 1919 in dienst, vertrekt.

1945

27 juni De NRM krabbelt overeind. Men drukt een dagblaadje.

1946

-- O&O heropgericht. L. Neuteboom neemt het voorzitterschap van G. van Oosten over.

-- Vierde lustrum O&O. Feest in de Foyer van de Stadsgehoorzaal. J.C. Stafleu benoemd tot erevoorzitter en J. Bruggeman tot erelid.

1947

NRM Leiden Kroniek

1 juli	L. Levisson vertrekt als directeur.
	1948
30 oktober	In de Stadsgehoorzaal opvoering O&O-revue: "Roto Rhythme" geschreven door Wim Streefland. De decors zijn ontworpen en vervaardigd onder leiding van Bram Kop.
	1949
--	In de Weddesteeg wordt een nieuwe verfafdeling gebouwd.
januari	Het NRM-Nieuws verschijnt na 10 jaar weer.
10 januari	Vanaf vandaag draaien de rotatiepersen in twee ploegendiensten.
18 februari	O&O feestavond in Den Burcht.
1 mei	Procuratiehouder W.Ch. Visser bemoed tot algemeen technisch bedrijfsleider. J. Grommé wordt bedrijfsleider voor de repro-afdelingen.
28 mei	Opvoering in drie bedrijven van het toneelstuk "Onder een dak" van Jan Fabricius door de NRM-toneelgroep in de Leidse Schouwburg. Toegangsprijs: 80 cent.
3 augustus	O&O organiseert in opdracht van de directie haar eerste Kinderreisje. De tocht is met een bus van Cebuto is naar Schiphol en Artis.
1 november	Mr. S.C.H. Coebergh directeur.
22 november	Het rookverbod blijft gehandhaafd.
31 december	Na 36 jaar verlaat J. Bruggeman de Roto.
	1950
--	Komst van Eva en Vizier???
14 april	Tijdens een vergadering van de Contact Commissie volgt de instelling van een Ondersteuningsfonds. Deze commissie is voorlopig.
augustus	Tweede Kinderreisje. De Pyramide van Austerlitz is de eerste pleisterplaats. Voor Ouwehands Dierenpark is slechts 1 uur beschikbaar. Bij de Bedriegertjes is het vervolgens groot feest. In Spoorzicht, Bilthoven, is de laatste stop.
	1951
--	Er zijn circa 350 medewerkers en een werkoppervlak van 5981 m2.
februari	Sociaal werkster zuster A. Kroon doet met haar witte schort haar intrede.
8 maart	O&O bezit eigen recreatiezaal.
20 mei	Feestavond.
juni	NRM-Nieuws wordt Ons NRM-Blad. Voor het eerst illustreren foto's en tekeningen het blad.
7 augustus	Kinderuitstapje naar Schiphol, Amersfoort, Apeldoorn en Bilthoven.
	1952
???	Ondersteuningsfonds. De eerste besprekingen waren op 14 april 1950 in een vergadering van de Contact Commissie. Een voorlopige commissie wordt benoemd. Enige jaren blijft deze commissie voorlopig. Dit fonds wordt gewijzigd in: Fonds Bijzonder Noden.
januari	Komst van RD5. Het is een Wifag, eerst met 5 en later uitgebreid tot 8 drukwerken. Papierbaan slechts 57 cm. De machine is voorzien van een elektrisch oog.
1 januari	A. Helm na 20 jaar terug als bedrijfsleider en adviseur. In die periode was hij werkzaam bij Conzett en Huber in Zürich.

NRM Leiden Kroniek

- 1 oktober Pensioenfonds, genaamd NRM-Stichting, komt van de grond. De voorbereiding kostte 10 jaar.
- 30 november Officiële in gebruikname moderne auto-vertikaalcamera met wandcassettes.
- 25 december W.Ch. Visser, algemeen technisch bedrijfsleider en procuratiehouder, onverwachts overleden.

1953

- < maart Het indertijd door O&O succesvol opgezette zwemuur behoort tot het verleden.
- 4 februari Jaspers, niet de gulste, ontvangt ter gelegenheid van zijn 20-jarig jubileum, uit financieel oogpunt alleen te vieren in huiselijke kring, via de post een paar oude fraai in geel, rood en blauw geverfde schoenen. 's Avonds dringen een paar oud-NRMgedienden onder Lang-zal-ie-leven de huiskamer binnen. Bloemen voor mevrouw en voor de tot tracteren gedwongen jubilaris een plaatje: Over 25 jaar. Zijn revanche is op 18 juni. Op die dag viert een van de aanstichters, b-drukker Dirk Tuithof, zijn jubileum. Piet Rootselaar, zo was door Dirk op de vierde vertelt, kon bruine bonen komen eten, terwijl Daan Bekooy uitgenodigd was voor pannenkoeken. Dirk heeft het geweten: Eters - Het Leidse Glippertje - een grootste serenade en de plaatselijke pers.
- 20 april Excursie naar Flora, Heemstede.
- juni Sportmanifestatie ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan.
- 25 juni Glas-in-lood gedenkraam aangebracht in de hal. Nu in de lakenhal.
- 26 juni Een groots feest in de Stadsgehoorzaal wordt verzorgd door Berry Kievits en Gerard Walden. 21 Jubilarissen worden gehuldigd. De 40-ers ontvangen een fraaie vulpen-set. Na afloop bal verzorgd door Jan Corduwener.
- 4 juli Feestreis naar Brussel. Ook nu weer wordt er gegeten in Au Bon Marché.
- 12 augustus Negentig kinderen springen om half negen in twee bussen om een heerlijke dag te hebben.

1954

- Prins Bernhard brengt in het kader van zijn studietochten een bezoek aan de NRM. Nico Bekooy maakt de foto's.
- Nieuwbouw in de Valkensteeg.
- 1 januari A.A. Verhoef, algemeen bedrijfsleider en procuratiehouder, benoemd tot hoofd van alle technische afdelingen. Hij wordt geassisteerd door Lambinon jr en W. Bierens. E. Hazevoet krijgt de zorg voor het machinepark.
- 3 juli O&O Kersentocht voor leden en gepensioneerden.
- 25 augustus Kinderreisje via Katijk en Noordwijk naar het kopje van Bloemendaal. Door het Gooi naar de eindbestemming: Anna's Hoeve in Hilversum.
- 1 oktober De nieuwste aanwinst, een 3-kleurenvellenmachine (C.M.V.) ondervindt veel kinderziektes. Men hoopt in het nieuwe jaar met deze moderne machine te starten. C.M.V. staat voor de engelsman Conrad, de duitse ingenieur Moog en bedrijfsleider Visser.

1955

- O&O organiseert 3 excursies naar papierfabriek Van Gelder in Velzen.
- 14 mei 25-Jarig jubileum O&O. Feestavond in de Stadsgehoorzaal met medewerking van André Carell, de Wico's en Tony Schifferstein. Dansmuziek van de Topliners.
- 18 augustus De kwartmiljoenste abonnee op het damesweekblad Eva (Het Rijk der Vrouw). Wekelijks verbruikt pers 3 hiervoor 36.000 kg papier. Dat wil zeggen: 72 rollen van 500 kg.

1956

- 2 januari Invoering prikklok.
- 9 mei Eva heeft 300.000 abonnees.
- 23 mei J. Bruggeman, een van de werkers van het eerste uur, overleden.
- 21 juli O&O Kersentocht.

NRM Leiden Kroniek

- augustus Geen Kinderreisje.
- 1957
- De nieuwe rotatiepers in bijna gereed.
- Het NRM-pensioenfonds werkt.
- Het grootste bouwwerk gaat van start. 688 m2 grond wordt vrijgemaakt voor de bouw van een grote rotatiehal en een studio (met dubbele etagehoogte). De oplevering is in 1958.
- 18 februari Pannebier. Hoogstepunt nieuwbouw bereikt.
- 13 april Optreden van de NRM-toneelgroep met het stuk Mr King.
- 1 juni O&O Cabaretavond in Den Burcht.
- 13 augustus Kinderreisje naar Groenendaal voor de eerste stop. Door het Amsterdamse Bos naar Naarden en Oud-Ankeveen voor de lunch. In Doorn is de avondboterham.
- eind augustus De betonnen kelder van de nieuwbouw is, op de afwerking na, gereed.
- 10/13 september In Scheveningen is het 2e nationale Reclame Congres. NRM bezit een "stand", eigenlijk wand, van 10 x 3 meter in het Circus Theater.
- 10 september Parlementaire delegatie, bestaande uit leden van de Eerste en Tweede Kamer en andere deelnemers, bezoeken de NRM.
- 1958
- In de fotografie is de Klimsch-Super-Autohorika (donkere kamercamera) in gebruik genomen. De camera is 7,5 meter lang en 2,40 meter breed.
- 11 maart De laatste van de 112 betonpalen voor de bouw van een hal aan de Rooseveltstraat gaat de grond in. Van de 5000 m2 beschikbare grond wordt in eerste instantie slechts 1/3 bebouwd. Het gaat om een hal van 13 x 60 meter die plaats zal bieden aan ± 2000 rollen papier. In de beginjaren van de Roto lag de voorraad papier onder meer in de oude pakhuizen van Hoogstraten. Later kwam dit op de zolders van Van Dam aan de Oude Singel. Ook in diverse ruimten van de "Kweekschool" aan de Weddesteeg, de Zoutkeet en in Voorschoten heeft papier gestaan.
- 19 maart Vijf damesstudenten van de VVSL, waaronder prinse Beatrix, vormend de Commissie tot redactie van de Almanak van de Vereniging van Vrouwelijke Studenten, bezoeken de Rotogravure.
- 23 maart Een van de werkers van het eerste uur, bedrijfsleider J. Grommé, neemt na 45 jaar afscheid.
- zomer De RD6, een Wifag, in de nieuwe hal geïnstalleerd. De machine heeft 10 drukwerken en 2 vouwapparaten. De installatie vond plaats vanaf januari.
- 14 juni Feestavond ter gelegenheid van het 45-jarig bestaan in de Stadsgehoorzaal.
- 1959
- Jubileumfeest ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van directeur J.C. Stafleu. Met 17 bussen en onder politie-escorte vertrekt de Rotogravurekaravaan voor een feestelijke voorstelling van circus Strassburger naar Carré in Amsterdam.
- augustus 120 Kinderen nemen deel aan het Kinderreisje naar de Efteling.
- oktober O&O recreatiezaal exit. Zij moet het veld ruimen voor de tijdschriftenadministratie.
- oktober Het jeugdblad Fix en Foxi gedoopt.
- 1960
- De verkorte werkweek doet zijn intrede. Op diverse zaterdagen wordt niet meer gewerkt. Voor 1961 staan 19 vrije zaterdagen op de kalender.
- 18 juni Fix en Fox doet mee aan de internationale ballonrace om de "Trophée du Ballon Libre".
- 25 juni Feestavond in de Stadsgehoorzaal. Opgevoerd wordt de revue Eurovisite door het gezelschap P. Lahnstein met Jan Blaazer en Joop Doderer.

NRM Leiden Kroniek

- 8 oktober Het eerste nummer van Televizier verschijnt. Voorheen heet dit blad Vizier.
- eind jaar RD7 (Wifag Rotomaster) tegenover de RD6 in de grote hal in gebruik genomen. De machine heeft in plaats van een dubbele aandrijving om een drukwerk omkeerbaar te maken, keer en wentelstangen.
- december De redactie van Televizier verhuist naar de Stationsweg.
- 1961
- De RD2, in eigen beheer in 1926 geconstrueerd en opgebouwd met delen van de oude Simplex-machine, gesloopt.
- 1 maart De uitgeverij opent haar kantoor aan de Stationsweg 26 en 28.
- 1 maart Brand in de kelder. Als dank zijn de betrokkenen op 24 maart uitgenodigd voor de IJsrevue Holiday on Ice in Amsterdam.
- 11 maart De Leidse Schouwburg is afgehuurd om het hele personeel te laten genieten van het Franse blijspel in 3 bedrijven: "La Marquise" door het Amsterdamse amateurtoneelgezelschap de Dyssehofspelers onder leiding van H. Frentzen (DE Frentzen)
- 1 mei De Scanatron van Crosfield wordt in gebruik gesteld. Op termijn blijkt het geen succes.
- augustus Kinderreisje. Via de Velsertunnel naar Bergen, speeltuin Duinvermaak. Door de weiden naar Volendam en de havens van Amsterdam naar Anna's Hoeve.
- oktober De nieuwe kleedruimte voor 40 retoucheurs, 25 fotografen, 17 monteurs, 5 kopiïsten en 17 etsers/overdragers in gebruik genomen.
- 1962
- Vier energieke jongelui, een vrouwelijke schoonheid, 3 gitaren en een tweede-hands drumstel vormen de Rotoband: The Resounds. De band bestaat uit: Axel Smith, retoucheur, solo-gitaar en leider; Bert Lancaster, tekenkamer, slag-gitaar en zang; Fred Roozendaal, kopiïst, bas-gitaar; Koos Bayer, reprofotograaf, drum; Hetta Boers, hulp fotografie, zang en Rob van der Walle voor de geluidsverzorging. Later zal Wim Sierat als leider en zanger toetreden. De band oogst veel succes en trekt het land in. Bekend is onder meer het optreden in de Woestduinen in Doorn.
- 12 februari Boven de snijderij wordt een ruimer bedrijfskantoor in gebruik genomen.
- mei De werktijden veranderen. De pauze voor het technisch personeel is van 1½ uur teruggebracht naar een ½ uur. De middagpauze voor kantoorpersoneel is vanaf 4 juni een uur.
- 11 juli Prik, Patat en IJsberen. 133 Kinderen gaan naar Ouwehands Dierenpark in Rhenen.
- 12 september Met de gepensioneerden en de Beukbus door de polders, via Schoonhoven, Kinderdijk en een Spidorondvaart door Rotterdam naar hotel Toor in Alphen.
- 22 september Eerste O&O Puzzelrit, genaamd: Rotoerit 1962.
- 24 november 45 O&O-leden bezoeken de papierfabriek van Van Gelder.
- 24 december Met het Kerstnummer van Televizier is een nieuwe mijlpaal bereikt. Het blad, voorheen met een boekdruk-bijlage, gaat vanaf dit moment volledig in diepdruk. De NDB blijft de programmagegevens zetten. Mies Bouwman prijkt in vier kleuren op de cover. De oplage stijgt naar 200.000 exemplaren.
- 1963
- Plaatsing van de RD9, een Cerutti met 10 drukwerken en een vouwapparaat in de Rooseveltstraat. De lengte is 18.5 meter. Men kiest voor deze italiaan vanwege de korte levertijd.
- voor 1963 De RD8 geïnstalleerd.
- NRM telt 630 medewerkers. Vloeroppervlakte: 11.000 m2.
- De Kampioen weg bij de NRM.
- januari De administratie van Eva, Fix en Fox en Televizier verhuist naar Hogewoerd 183, het voormalige pand van diepvriesfirma Vita.
- 4 februari Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Rotogravure premiere van de Eva-Modesow in de Stadsgehoorzaal.

NRM Leiden Kroniek

- 14 mei Onthulling gevel Rembrandthuisje door de echtgenote van de burgemeester, mevrouw van Kinschot. Via een slecht werkend gesloten televisie-circuit zien de medewerkers dit festijn. Na het openen van de deur ziet men Piet Robbers in zijn onderbroek. Het is zijn tijd om te gaan.
- 17 mei Feestavond met onder meer de opvoering "Van Wals tot Wals". Tot diep in de kleine uurtjes duurt dit feest waarbij Rolf Kauka (Fix en Fox) een enorm vat Duits bier laat aanslaan. Verrassend is het optreden van het NRM-koor.
- 25 mei Sportfeest in de Leidse Hout.
- 12 augustus Kinderreisje naar Hollandse Rading - Amersfoorts Dierenpark en Woestduin (Doorn).
- 14 september 2e Rotoerit. Van de 43 ploegen zijn er 6 zoekgeraakt.
- 17 september Gepensioneerdenreis met veel zin en plezier. Vanuit het Karrewiel, langs de Oude Rijn naar kasteel Haarzuilen. Daarna door de hei, langs de paleizen Soestdijk en Drakenstein naar Anna's Hoeve. Het eind van de reis was een terras aan de Loosdrechtse Plassen.
- 15 november Televisier behaalt 250.000 abonnees.
- 27 november Wagenpark uitgebreid met een vijftal nieuwe Volkswagens.
- 29 november In de bovenzaal van Zomerzorg de eerste personeelsvergadering van de Semi-Officiële Ondernemingsraad (S.O.O.R.). J.C. Stafleu is voorzitter; T.J.A.M. Driessen, secretaris.

1964

- Nieuwe activiteit van Roto-dochter. Televisier en Kees Pellenaars in de Tour de France één begrip.
- In gebruikname RD9, de Cerutti in de Rooseveltstraat.
- 22 mei Jan W. Smit, chef fotografie, gaat als laatste van de eersten met pensioen.
- 12 september 3e O&O Rotoerit.
- 15 september Een dagje uit met de gepensioneerden naar Amsterdam voor een rondvaart.
- oktober Televisier passeert de 400.000 abonnees.
- november Kantine en fietsenstalling in de Wittepoortkazerne.

1965

- Onder de vlag van Televisier barst de RTN-actie barst los. Of te wel Nationale Omroepstichting: Radio en Televisie Nederland.
- RD3 (bouwjaar 1935) gaat gereviseerd naar de Rooseveltstraat en drukt 32 pagina's Televisier. Deze pers staakt in 1970 haar activiteiten.
- 11 september 4e O&O Rotoerit: "Doolhof der Witte geesten".
- 15 september Gepensioneerdenreis naar Rotterdam en Breda (landgoed Schaluinen).

1966

- 15 april O&O gered door commissie voor goede diensten.
- september Personeelsbestand uitgebreid met 25 Turkse hulpvakarbeiders.
- 1 september Eva Landdag in Arnhem.

1967

- Televisier moet samengaan met de Avro.

NRM Leiden Kroniek

- De oude vellenmachine BMD (staat M hier voor Moog?) is afgebroken en opgeslagen. Daarvoor in de plaats is een drie-kleuren liti (Liti staat voor Liliput Tiefdruck) geplaatst. In samenwerking met de Duitse ingenieur H.C. Moog (spreek uit: Mook) is vijf jaar gewerkt aan de ontwikkeling van deze nieuwe machine. De bouw kwam tot stand bij machinefabriek Johannisberg uit Geisenheim. Bij elk drukwerk is een fotocel ingebouwd ter voorkoming van het drukken van twee vellen tegelijk. Ook worden vooraanleg en scheef aankomen gecontroleerd.
- maart Door het afvliegen van een afzuigkap van een brocheermachine wordt de tuin van kapper J. van der Burgh aan het Noordeinde bedekt met een dikke laag rijfels.
- 3 april De bliksemaktie Avro/Televizier/RTN van start. Het wordt een grandioos succes. Op 8 mei waren er 338.000 nieuwe abonnees/leden.
- 24 juni Kinderreisje. Onder luid gezang naar Volendam en Bergen. Via Groenendaal huiswaarts.
- 7 oktober Op 85-jarige leeftijd overlijdt in Oberpleis (D) Rud. Teller, technisch bedrijfsleider van 1919 tot 1944.
- 16 november De twee nieuwe drukwerken voor de RD9 arriveren. Hiermee maken zij de tien vol.
- 27 november Oud-bedrijfsleider J. Grommé onder grote belangstelling begraven.

1968

- 1 januari Vanwege de pensionering van chef retouche J. Wolring (bijgenaamd het Paard -hij schoof altijd met zijn grote schoenen), zal C.M. de Rooy deze functie overnemen. B.H. van Kempen wordt voorman kleurretouche tijdschriften, terwijl P.J. van der Linden kwaliteitscontroleur blijft.
- 1 april Rotogravure treedt toe tot de VNU. De kop in het NRM-blad luidt: Samengaan is nog niet overgaan. Nee, nee.De S.O.O.R. spreekt 11 april haar ongerustheid uit. Zij twijfelen (terecht) aan de zelfstandigheid.De NRM-directie zal bestaan uit: mr. L. van Vollenhoven (uitgeverij) en drs C.N. Jansen van Rosendaal (financiën en administratie)
- 17 april In de aandeelhoudersvergadering besluiten J.C. Stafleu en S.C.H. Coebergh per 1 juli af te treden als directeur. Donderdag 4 juli is er gelegenheid afscheid te nemen. Stafleu is benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen en Raad van Beheer van de VNU.
- juni De eerste ervaringen met de computer opgedaan door de loonadministratie.
- 14 augustus De fotostudio verhuist naar Harry Pot in Bentveld. In de vrijgekomen ruimte komt een deel van de retouche. Zij komen van de "hel in de hemel."
- 4 september Gepensioneerden genieten van een verrukkelijke vaartocht en een gezellige polonaise.
- 10 oktober Chef studiofotografie Meinard Woldringh overlijdt.

1969

- Rotatiemachine RD4 wordt afgebroken.
- De Haarlemse directie besluit de Leidse drukkerij-activiteiten over te brengen naar de polder. Een voor velen zeer moeilijk te verteren aangelegenheid.
- 1 januari NRM treedt toe tot de Leidse BGD. Men kan voortaan contact opnemen met dokter K.A. van Praag.
- 16 februari De laatste man verlaat de zetterij. Kluppel zal inventariseren en machines en materiaal afvoeren.
- half maart Vanaf editie 11 drukt Eva in Deventer. Deze drukkerij beschikt over meer kleureneunits en mogelijkheden op hun persen. De naam Eva zal later wijzigen in Viva.
- mei De "Rembrandt-meubelen" staan in de Lakenhal. Het geschenk uit 1963, bestaande uit een vroege 18e eeuwse toogkast, een tafel, een stoel en een kist uit de 17e eeuw staan in de Pleytekamer. Anno 1994 zijn deze stukken spoorloos verdwenen.
- mei Rotatiemachine RD4 gaat als RD7 naast de na-etserij aan de slag als proefdrukmachine zijn werk doen.
- juni De slurf, bijnaam voor de retouche-afdeling, krijgt een facelift. De oude daglichtspiegels worden vervangen door kasten. Ook doet het Centraal Bureau Repro (CBR) zijn intrede. Hier zetelen Harry van den Berg en Albert de Wit.
- 21 juni O&O organiseert het zoveelste Kinderreisje. Nu naar Artis.
- september Niemand hield het voor mogelijk: de ontwikkelmachines (Kodak Versamats) komen.
- november Het Repro Service Centrum gaat onder leiding van Leidenaar Spekman, voorheen chef materiaalafdeling van de afdeling Advertentie Exploitatie, van start.

NRM Leiden Kroniek

28 november Voor f3,25 heb je een kaartje van O&O's Plus Minus Nu voor Shocking Blue.

1970

- Het dupliceren van dia's, om zodoende 1/1 kleurmontages en negatieven te maken door de Repro, doet zijn intrede.
- januari RD10, de nieuwe grote Albert Frankenthaler, maakt deel uit van de persconfiguratie en is geplaatst in de hal aan de Rooseveltstraat. Het maximaal aantal wentelingen is 30.000. Papierbreedte: 1030 mm.
- 1 januari Aan de uitgave van TV200 komt een eind.
- februari RD3 (Rooseveltstraat) buiten dienst.
- 20 juni Kinderreisje via Rotterdam en Ankeveen naar Oud-Ankeveen. Voor de maaltijd doet men Anna's Hoeve aan.
- augustus In Engeland ziet een nieuwe uitgeverij het levenslicht. Het is de dochter: The Leyden Publishing Company Ltd (LPC). Zij zorgt voor sponsored magazines.
- 31 augustus Technisch adjunct-directeur dr.ir. J.P. van Es neemt afscheid.
- oktober In een stampvolle Stadsgehoorzaal viert O&O haar 40-jarig jubileum. Heeft de personeelsvereniging nog toekomst? Ja, zegt het bestuur! Nee, zegt later Haarlem.
- 18 november Hoofd Personeels Zaken J.H. ter Horst bezoekt in Turkije een aantal families. Hij gaat op zoek naar 20 ongeschoolde, gehuwde arbeiders. Een van de selectiecriteria is het niet hebben van spataderen. Daarna geldt hij als de "spataderspecialist."
- 27 november Eerste gezamenlijke vergadering van de Ondernemingsraden van NRM Leiden en HDI.

1971

- januari Afscheid uitgeverij NRM-Leiden.
- 1 januari De bladen Televizier en Avrobode drukken in Haarlem. De revisie van pers RD6 kan beginnen.
- 13 januari Vijf Leidenaars, J. Blikman, J. Franse, W.F.J. Raaphorst, J.M. de Ru en J.H.C. Wouters bijten in de Haarlemse brocheerafdeling de spits af. Zij werken in twee ploegen met "Leidse" werktijden. Zij brocheren de Televizier.
- 15 januari Demontage van RD6 begonnen. Van de 10 drukwerken gaan er acht naar Haarlem.
- 12 mei Bloesemtocht voor de Gepensioneerden, aangeboden door Van der Meer aan de veertigjarige O&O.
- 9 juni Kinderreisje naar Austerlitz en het Dolfinarium.
- augustus? Afscheid Uitgeverij.
- 30 september Personeelsvergadering in Holliday Inn in Leiden en in de kantine in Haarlem. Bij de NRM zullen als gevolg van reorganisatie 120-150 man worden ontslagen. De reproafdelingen zullen niet -in tegenstelling tot eerdere plannen- in Leiden blijven.
- 4 oktober De eerste Leidse drukkers gaan in Haarlem aan de slag.

1972

- april Naast de RD6 -eens de trots van de NRM-Leiden- wordt nu de RD10 uit de Rooseveltstraat als pers 7/8 in Haarlem opgebouwd. Technische informatie: maximale papierbreedte 103 cm over een vouwtrechter van 100 cm, 25.000 wentelingen, cilinderomvang 1260 mm, baansnelheid 8,75 meter per seconde. Totaalgewicht 120 ton. Voor de papiertoevoer zijn er drie rollendragers voor elk twee papierrollen. De machine is uitgebreid met een derde slag.
- 16 april Oud-directeur J.C. Stafleu, bijgenaamd "De Strik", overlijdt.
- 30 juni Jubileumfonds opgeheven. De vereniging Vierhout mogelijk Kontaktvereniging Oud-NRM-ers.
- 28 oktober Tijdens een bijzonder ledenvergadering in Nieuw Minerva besluiten de leden van personeelsvereniging O&O eenstemmig de vereniging per 31 december op te heffen. De basis om de huidige activiteiten in Haarlem voort te zetten is TE smal en de medewerking NIHIL. De liquidatieprocedure wordt gestart.
- 23 november De laatste gezamenlijke huldiging van Leidse jubilarissen vindt in 't Karrewiel plaats.

NRM Leiden Kroniek

1973

- februari De laatste Leienaar, Jaap van Dam, over naar Haarlem.
13 maart O&O neemt afscheid van de Leidse Gepensioneerden.

1974

1975

- 16 januari Een van de eerste medewerkers van de Rotogravure, Jan W. Smit, overlijdt.

1976

1977

- De ontakeling van het pand Galgewater en Rembrandtgevel begonnen.

1978

1979

1980

- 28 oktober Oprichting Contactclub Leiden. Club voor gepensioneerden en weduwen. Henk Vinkestein is secretaris, Eli Sliggers wordt gebombardeerd tot voorzitter.
3 december Ter hoogte van Warmond ontspoord om 6.40 uur de trein van Leiden naar Haarlem. In deze trein zitten een aantal Leidse brocheerders.

1981

- 2 september Dagtocht Leidse gepensioneerden naar Apeldoorn en Hoog Soeren.

1982

1983

1984

1985

1986

1987

NRM Leiden Kroniek

1988

1989

1990

1991

1992

28 april

Gepensioneerdenclub Leiden is gestopt.

<8 april

Op 79-jarige leeftijd is oud-directeur S.C.H. Coebergh overleden.

1993

1994

1995